

FITXA ARTÍSTICA

Autoria: Jordi Galceran
Direcció: Sergi Belbel
Intèrprets: Sílvia Bel, Sara Espígul, Míriam Iscla, Mima Riera
Veu en off: Jordi Boixaderas
Espai escènic: Josep Iglesias i Max Glaenzel
Disseny d'il·luminació: Kiko Planas
Disseny de so: Jordi Bonet
Caracterització i assistència de vestuari: Núria Lluell
Assistència a la direcció: Estel Solé
Direcció tècnica: Pere Capell
Regidoria: Jana Morey
Tècnic de so: Efrén Bellostes
Tècnic de llum: Enric Alarcón
Maquinària: Andreu Mateu
Fotografia: David Ruano
Disseny gràfic: Basetis
Vídeo: Plei
Construcció de l'escenografia: Jorba-Miró
Cessió de material escenogràfic: Accialt
Assistència a la producció: Andrea Cuevas Garrido
Producció executiva: Macarena García
Comunicació i distribució: Bitò
Agraïments:
Sergi Ricart, Piti Capella, David Arnau,
Marc Queralt, Edgar Duch Miret, Oido

Teatre d'aventures

Quan era jove –feia primer curs de Filologia, d'això ja en fa gairebé quaranta anys– vaig tenir l'oportunitat de conèixer el Xavier Fàbregas. Era crític i historiador del teatre català, possiblement la persona que més en sabia de teatre al nostre país. Em va rebre al Palau Güell, al carrer Nou de la Rambla de Barcelona. En aquella època era la seu de la Biblioteca de l'Institut del Teatre i ell n'era el director. Estic segur que en aquell edifici majestuós hi havia espais on el seu despatx podria haver estat ben bé el d'un comte, però em van acompanyar fins a un racó amagat i vaig entrar en un cau petit, atapeït de papers apilats per tot arreu.

Li vaig explicar que tenia la il·lusió d'escriure teatre, que ja havia fet un parell de comèdies i que el meu propòsit era aconseguir escriure un “teatre d'aventures”. El senyor Fàbregas em va observar un parell de segons i, de sobte, tot decidit, va dir: “Ara vinc”. Es va aixecar i va sortir del despatx. Em vaig quedar sol pensant que aquell home em devia considerar un mocós empipador. Després d'un parell de minuts va tornar amb una dotzena de llibres a les mans. Eren exemplars de la col·lecció de teatre clàssic de l'Institut del Teatre. Tots ells traduccions de Josep Maria de Segarra d'obres de Shakespeare. Me'ls va posar al davant i va dir: “Em sembla molt bé això del teatre d'aventures, però abans llegeix-te això”. Efectivament, em considerava un mocós. Però me'ls vaig llegir i, evidentment, allò sí que era teatre d'aventures. Allà dins, a més de moltes altres coses meravelloses, hi havia batalles, travessies a mar obert enmig de tempestes, castells assetjats, esperits... Gairebé tot el que es pot imaginar. Quin sentit tenia mirar d'escriure aventures que poguessin competir amb tot allò.

Però vaig adonar-me d'una cosa que em va permetre continuar amb la meva dèria. Pels espectadors de Shakespeare, aquelles aventures devien ser apassionants, esclar, però Shakespeare no tenia la competència del cinema. Avui, l'espectacularitat visual d'aquesta mena d'històries ha fet que siguin patrimoni gairebé exclusiu de les pantalles. Potser Shakespeare, si fos avui, hauria fet cinema i no teatre. Ves a saber. Però com, des del teatre, podia competir amb el cinema, i més en aquesta mena d'històries? No tenia ni de lluny les mateixes armes.

La resposta va trigar una mica a arribar però em va semblar evident. No havia de fer servir les mateixes armes. No havia de fer obres amb cinquanta escenes i cinquanta localitzacions, ni jugar amb estructures sincopades de ritmes accelerats. Havia de fer servir només les armes del teatre. Les més clàssiques. Les més pures. Unitat de temps, d'espai, d'acció. Això el cinema no gosava fer-ho. No havia de lluitar amb les formes, sinó amb la història. Una bona història, explicada de la forma més senzilla possible. I així ho he intentat fer des de llavors, amb sort desigual.

Quan vaig tenir la idea per aquesta comèdia vaig pensar que havia de ser la cosa més aventurera que mai havia escrit. Uns alpinistes, penjats a mig camí de l'escalada més difícil de les seves vides, a milers de metres d'alçada, aturats en un forat esperant que el temps millori, han de decidir si tiren endavant l'ascensió o, finalment, es rendeixen. Volia que el repte fos majúscul, una cosa que mai ningú hagués aconseguit. Consultant amb escaladors experimentats vam trobar una muntanya al camp de gel patagònic, entre Xile i Argentina, que era d'una dificultat extrema i que tenia un descans, just abans d'iniciar l'atac al cim, on aquesta situació podia succeir. Força escaladors ja l'havien aconseguit, però mai una cordada exclusivament femenina. Doncs, som-hi. Les meves protagonistes serien només noies. La muntanya seria el FitzRoy.

Sempre he admirat les persones que es plantegen reptes innecessaris. El seu estímul és la pura satisfacció d'aconseguir-los. El Llibre Guinness dels Rècords, n'és un catàleg. Això, entre altres coses, ens diferencia de la resta d'espècies. Les bèsties no fan coses absurdes, tot el que les mou té a veure amb la supervivència o amb la reproducció. Un cocodril no es planteja fer coses que cap altre cocodril mai hagi fet. Les bèsties no arrisquen la vida de forma innecessària. En canvi, alguns humans se la juguen, la vida i, en principi, sembla que no caldria. Aquesta mena de persones, en molts àmbits, ens fan avançar, descobreixen camins que d'altra manera mai no hauríem imaginat. Fitzroy parla d'aquesta mena de persones. Tinc aquells llibres que em va donar el Xavier Fàbregas en una lleixa privilegiada del meu estudi. Mentre anava escrivint la meua comèdia d'escaladores, el meu teatre d'aventures, de tant en tant me'ls mirava, i demanava disculpes.

Jordi Galceran

FitzRoy, de Jordi Galceran, o ens cal fer el cim

La nova comèdia de Jordi Galceran. Això, tot sol, ja és una gran cosa. El Jordi és d'aquells autors que s'esperen a tenir-ho clar, que rumia i rumia incansablement una idea abans de posar-s'hi, de llençar-s'hi i d'escriure-la. L'èxit esclatant de les seves obres precedents li donen al mateix temps una seguretat i una exigència que fa que tot nou text seu representi, per força, un esdeveniment.

I vet aquí que, per fi (ja era hora!), després d'El Crèdit, que ja vaig tenir el plaer de dirigir, en Galceran ens ofereix FitzRoy, una comèdia amb nom del capità i meteoròleg amb què es va batejar una de les muntanyes més famoses del món, almenys per a qualsevol escalador. I escaladora.

Perquè la gran novetat d'aquesta nova i divertidíssima comèdia d'en Jordi és que (em sembla que per primera vegada en tota la seva trajectòria) està protagonitzada només per dones. Quatre, en aquest cas.

Quatre persones intrèpides, cada una amb una personalitat i trajectòria diferents, però amigues de l'ànima, totes quatre, i ben catalanes, s'han aplegat per fer una autèntica proesa: ser les primeres dones que facin el cim d'aquesta muntanya llunyana, també anomenada Chaltén, situada a la Patagònia, al límit fronterer entre Xile i Argentina. Tot i ser una muntanya d'alçada “mitjana” (3.400 metres), té fama de ser una de les més complicades d'escalar de tot el continent. Les enormes extensions de roca gairebé vertical i el clima extrem i agressiu, amb vents gelats, compliquen de mala manera qualsevol mena d'ascens.

En Jordi Galceran situa les quatre dones en un descans, o un punt mort, a 2.800 metres, just abans d'iniciar l'atac final. En mig de l'agressivitat i de l'abrupta bellesa del paisatge, totes quatre, inesperadament, comencen a repassar les seves vides i acaben posant en perill la fita tan ansiosament desitjada: fer el cim del FitzRoy.

Amb diàlegs àgils, àcids i enginyosos, i amb quatre personatges absolutament entranyables, recognoscibles i amb una força i una personalitat arrabassadores –tot un repte per a les quatre extraordinàries actrius de l'espectacle (les immenses Sílvia Bel, Míriam Iscla, Natalia Sánchez i Sara Espígul)–, i en un entorn insòlit, feréstec i d'una rotunda plasticitat (i perillositat), l'autor de El mètode Grönholm, ens presenta una nova radiografia de la nostra època, aquesta vegada centrada en l'anomenat “empoderament femení”, per fer-nos passar una estona divertida i també per emocionar-nos amb una història tendra i commovedora de superació personal i de solidaritat, que ens parla, sobretot, de la valentia, del coratge, i de la profunda importància de l'amistat per a les nostres vides.

Sergi Belbel

Informació pràctica:

Durada: 1h 40 min

Una producció de:

Amb la col·laboració de:

